

METRALLA

PERIÓDIC D' UNIÓ CATALANA

Dels treballs publicats, en serán únicament responsables els seus autors.
No's retornan els originals.

Administració: Carrer de Tallers, 18

↔ SURT EL DIVENDRES ↔

5 CÉNTIMS

Al poble. - La farsa ensorrada

LA DERRERA "CORRIDA" DE LA TEMPORADA

Els diestros. — Ja ho veieu; volapié, y al canyet

Aclarint

Digueuli unió, digueuli conjunció, digueuli intel·ligència, anomeneuhu com millor vos sembli, però feu els possibles pera que en tot allò que es aspiració comú de la dreta y de l'esquerra les forces no vagin disgregades.

Dels noms no'n en preocupeu els de METRALLA. Ho hem anomenat de trenta mil maneres. Lo important es enfortir l'acció del Catalanisme sent convergir els esforços de tots en lo que tots volem.

S'imposa, ab tot, una aclaració perquè, per lo vist, hi ha qui no'n ha entès prou bé y té'l rezel de que lo que nosaltres per-

seguim es la desaparició de les forces catalanistes de matis democràtic, lo mateix que les de tendència conservadora pera donar-lloc á un nou agrupament que no's titulés ni republicà ni monàrquic, ni creient ni descregut, ni avensat ni conservador.

Hem de confessar ab tota franquesa que no es aquesta la nostra idea. Desitgem que cada hui servi y fins propagui's seus particulars pensar y sentir en els ordres socials, polític y religiós; però entenem que qualsevolga que siguin aquets pensar y sentir no han de ser obstacles pera que les forces del catalanisme en els moments decisius actuïn agermanades pera la consecució de lo que volem els uns y'ls altres.

Honradament creiem que, avui que'l ca-

talanisme's troba ficat dintre la lluita política, es necessaria aquesta intel·ligència. El Dr. Domingo Martí y Juliá va donar la fórmula en la seva conferència del teatre de la Granvia: en els districtes hont no's presentés cap encasillat, cap contrari a les aspiracions del catalanisme podrien, si aixís ho creguessin necessari, lluitar entre si la dreta y l'esquerra, però en aquells districtes hont s'hi presentés un representant de la política centralista s'haurien de posar d'acord l'esquerra y la dreta pera vèncer á l'enemic comú. Podria ferse lo mateix pera la defensa del nostre idioma, del dret català, etc., etc.; en una paraula: en tot allò que sigui aspiració d'una y altra branca del catalanisme.

¿Qué pot haverhi, que essent una rahó de patriotisme, pugui constituir un obstacle pera aquesta unió, intel·ligència, conjunció, digueuhu com volgueu?

Tenim per segur que cap català podrà donar cap rahó contraria, mentres que tots haurem d'estar conformes en que, per no haverse volgut ó sapigut entendre'l d'un y altre cantó del catalanisme, tenim d'a-guantar avui á Barcelona una majoria que'n tirará la ciutat per portes y hem de contemplar com bona part dels districtes catalans tenen per representants á homes contraris á les aspiracions de Catalunya.

JOAN LLORENS

Els mercaders de la Ciutat

Barcelona fa ja temps y temps que sofreix l'irrupció de la maleïda forasteralla, escorrialles d'altres terres que les han llençades del seu damunt, perquè les deshonraven, y que la *Pubilla* ha tingut la dissost de trobáreles al dessobre, ignorant com y perquè se la flagella aixís.

Qui llegeixi l'història heròica, digna y patriòtica de l'històrica y vella ciutat capital que un dia fundà Amílcar, li llagrimenarán els ulls al recordar els dies glòriosos y esplendents d'altres edats, comparats ab les jornades tristes y de trasbals continuu de tants anys, gràcies als grillons que uns li posaren, y a les xuclades seguides dels mercadejadors que la deixen sense sang, y que volen matarla ab martiri crudel, fingint-li un fals amor que no poden sentir els indignes de tot amor.

Barcelona sembla que hagi sigut creada á prova de tot.

Se l'ha insultada, se l'ha bescançada y es-carnida, li han maltractat els seus fills ilustres y els seus moviments patriòtics, se li han posat traves per tot perquè no pogués extender ses ales, no l'han deixat creixer com voldria, y fins la propia administració li han arrebatat de les mans els mercaders que l'odien y voldrien ensorrarla.

Ahont es la Barcelona que tan bellament cantà, un català de cor que l'estimava, ab immortal «*Oda*»?

Ahont son els dignes consellers d'altres temps, que tan alt posaven son nom?

Ahont, els seus fills ilustres que li daven vida y salut?

Quina vergonya!

Mentre Barcelona plora son gloriós passat y'l seu martiri present, els baltasars de la moderna Babilònia en que l'han convertida, celebren sacrilegs festins, en forma de *meriendas* y *lunchs populares*, profanant les sagrades investidures de consellers de la ciutat; però, ja la mà misteriosa ha deixat escriptes a les parets del Parlament de l'Estat espanyol el *Mane*, *Theezel*, *Phares*, trobant-hi manca en la balansa d'en Lerroux, essent comptats ja els dies del seu imperi que s'acaba.

Y escrivim pera memoria de tots en el periòdic, l'història satírica dels despilfarradors de Barcelona.

15,000 pessetes dels fondos comunals pera la «Casa del Pueblo».

Excés de pago, en mils pessetes de l'Erari municipal, per les festes de la primavera, que en Lazzoli comptà de més.

10,000 duros pera un viatge a l'Argentina ab desautorisació de la Junta de vocals associats.

Fer 70,000 duros, cobrant-ne 7 dels vendors de mercats.

Perjudici de 164,000 pessetes contra la ciutat per la cals, guix y cement.

Deixar perdre una cantitat regular que l'Estat ens tornava pera la cultura general dels fills de la ciutat.

Aument de consums pera que's pobres es morin de fam y no'n quedí cap.

Haver esborrat el «Dios guarda á usted muchos años» del final de les comunicacions que l'Ajuntament envia.

Els nostres inconsútils han fet tot això y molt més. Els nostres Heliogábals moderns han entronitat á casa nostra la crudeltat, la demència, el desordre, el cinisme y la corrupció. El govern de la ciutat ha quedat á mans d'un farmacèutic, un metge, un cridaner y un tabana que actua de president.

En l'època present, Barcelona ha quedat en mans de les masses rebels y turbulentes, inaugurantse'l període de l'*anarquia*, del desordre y de la confusió, haventse instaurat el govern dels *vint-i-nou tirans*. Tots aquests son els síntomes de la decadència d'un Imperi, com succeí ab els antics.

La relaxació de costums en una *massa* li porta trastorns, ve'l principi de la seva decadència y mor baix el pes de sos pecats.

Que una ànima caritativa dongui á conèixer y estampi'l noms dels nous mercaders de la ciutat, tots els quins hi han negociejat impudicament, pera que tothom els fassí'l buid á llurs mercaderies y serveis.

AL POBLE

Barcelonins:

El dia 28 del mes que som se reuirà á la Casa de la Ciutat la Junta local de Vocals associats.

La missió dels vocals ha sigut sempre important y avui més que mai.

La vida de Barcelona està en perill y els vocals associats poden fer per la Ciutat un gran bé y es precis, barcelonins, que á son costat, decidits á apoyarlos, hi vegin á tots els ciutadans honrats, á tots els que no tenen res que veure ab les bombes, á tots els que no tenen res que veure ab el crim d'Hortafrancs, á tots els que no tenen res que veure ab la pedagogia radicalera consistent en vendre revolvers á tant la setmana.

Es per això que METRALLA vos convoca á tots, honrats ciutadans de Barcelona, a que'l dia 28 sigueu á la plassa de Sant Jaume, disposats á pujar, junts ab els redactors d'aquest setmanari, á l'històrica Sala de Cent.

Vos hi cridem, ciutadans, perquè entenem que es hora de que la passivitat s'acabi, y perquè davant el perill que corren els interessos y la vida de la nostra ciutat, se fa necessari, si volem donar davant del mon prova de que no som masells, que anem á presenciarla la sessió disposats á veure si hi ha algun malfactor que sigui capa pera fer saltironjar per la taula presidencial els daus pera jugarse la túnica de la ciutat.

Hem de pujarhi ab decisió y energia y portant, per si acás, lo necessari pera arrencar de mans dels judeus y rebatreish per la care la greixosa bossa ahont s'hi guardi l'or de la traicio.

Cert que abaix, á la plassa, hi haurà, com en altres dies, el pinxam foraster disposat á tota cafrada; però tingueu per segur que aquesta pinxeria, rebutx de la societat, restarà inmóvil y ab els garrots y els ganivets quiets y ab els browings á la butxaca sí, com en la memorable nit en que ns congregarem pera organizar la defensa contra les criminals bombes, sabem anar units, compactes, serens, complint el nostre dever de ciutadans y fent ús del dret que tenim de defensar les nostres hisendes.

Are, com aleshores, hem d'acudir com un sol home á la sessió y bastarà la nostra presencia, l'augusta presencia del Poble, pera reduir á l'inacció als que sols saben alsar un bastó, manejar un flamenc, disparar un browing á les fosques y á traicio.

El nostre dever ens hi crida, barcelonins. Y si per cobardia deixessim d'acudirhi, deixant als dignes vocals associats sense l'apoi moral del poble que la nostra assistència representa, ens faríem responsables de la ruina de Barcelona y de les malvestats que haurien d'aguantar els nostres fills.

Que no hi falti ningú. Cada hu per la seva dignitat y tots plegats per la dignitat, pel bon nom, per l'honor de Barcelona.

METRALLA vos hi crida y vos hi esperarà segura de que hi acudireu decidits á fer lo que calgui contra'ls lladres que's presentin, contra'ls bandolers que vulguin robarnos, contra'ls que vulguin jugarse á cara ó creu la vida de Barcelona.

JOAN LLORENS

Si es farmacèutic, no bevent les seves medecines; si es metge, no deixarli visitar malalts; si es advocat, no donarli causes pera defensar, y si es empresari electricista, no comprarli llums ni instalacions, y negant l'aigua al qui voldria ofegar á Barcelona ab poca cantitat á canvi d'un manantial de plata.

Cal que's coneugi tothom.

El millor desprecí, més que una escupinada á la cara, seria no donárloshi'l concurs de res ni volguérloshi tampoc de res ni pera res.

Fins els negaria la compra y venda en tot negoci.

Aquestes lamentacions geremàiques son sortides del cor d'un català que t'estima, Barcelona!

No les estampo pas pera afrontarte, ben al revés. Jo ja sé que tu no hi tens cap culpa si's vándals moderns han invadit les teves dependències municipals pera posar mà á la caixa.

Els pecats dels teus fills y l'envaja dels Caïns t'han portat tan desordre y confusió; però aquesta confusió y aquest desordre, que t'haurien fet sofrir hores amargues y plenes de fel, faran que's teus fills té mirin ab ulls de compassió y amor y s'unirán tots ab germanivola abraçada pera cantar-te les glories que't dignifiquen, després de desiliurada y haver expulsat als que mercadegen ab la teva sang.

Els mateixos pretoriens de l'imperi *paraleònic*, que s'establiren en una de les teves amples vies, arrastraran al seu emperador pels teus carrers, com ho feren ab Viteli's pretoriens romans.

Y en Lerroux podrà dir, parodian a

aquell: «Però, á pesar de tot, he sigut vostre Emperador».

LLUIS FÀBREGA Y AMAT

l'or dels jesuites

Are ho entenc tot!

Els senyors Azcárate y Pau Iglesias han deixat de ser republicans y democrates y s'han venut als jesuites.

Ho sabem de bona tinta.

Figúrinse que ahir el tresorer del convent dels jesuites va ensenyarme'l rebut que aquests senyors li havien entregat acreditant que havien rebut cada un d'ells la fabulosa quantitat de dos duros, una pesseta y catorze céntims, en *reluciente oro del paquete del rincón* pera declarar que estaven convenuts de les inmoraltats de la majoria lerrouxista.

Veure'l rebut y agafarme ganes de tocar unes quantes monedes d'aquelles del rincón tot fou hú, però no va poder ser perquè les guarden pera les grans solemnitats.

Aquest any no n'han gastat més que dugues vegades; la primera pera conseguir que la majoria lerrouxista's donés permís pera fortificar el convent y la segona pera comprar als senyors Azcárate y Pau Iglesias.

SABANDIJA

la farsa ensorrada

Per fi, la farsa lerrouxista ha caigut feta á trossos en mitg del Congrés.

Ja era hora.

Les infamies, les embusteries d'*El Progreso* de res han servit pera impedir que la veritat brillantment defensada pels senyors Ventosa y Carner triomfés explendent, majestuosa.

Les bravates mitinesques den Lerroux á Barcelona, s'han tornat mansos sofismes enfront dels nostres diputats.

L'immoralitat de l'indecent negoci de les aigües ha sigut reconeguda fins pels nostres eterns enemics.

Davant de les proves, davant dels números, davant de la llògica, els esforços y els convencionalismes de l'Alexandre sols han servit pera enfonzarlo pera sempre més.

Però hem de dirho ab la sinceritat que ens caracterisa: mai havíem pensat ni somiat que la revertada lerrouxista arribés á esser tant colossal com ha resultat, y es que estavem acostumats á veure en els nostres polítics no més que equilibris, contemplacions, conveniences polítiques, a les que se sacrificava casi sempre la veritat.

Però aquesta vegada no ha sigut aixís, y ab gust ho confessem.

Davant l'enormitat dels negocis bruts del lerrouxisme patentisats per en Carner y en Ventosa, l'Azcarate, l'insigne repùlic, home d'intatxable honradeza, y l'leader dels socialistes, el sincer Pau Iglesias, han romput ab tots aquells convencionalismes, y atenent sols als impulsos de la seva honrada conciència, han pronunciat el fallo contra la mala administració lerrouxista.

El fallo d'aquests dos homes ilustres es el fallo que tota l'opinió sensata havia ja formulat en el si de la seva conciència.

Pot are la *gazeta* dels xinos, *El Progreso*, comensar una nova novelia *de la verdad en marcha*; que vagi calumniant, que vagi mentint pera evitar la desbandada; de res li servirà la calumnia, la farsa, la mentida, l'garrot, la faca, ni l'estúpida cantarella de *la mano oculta del jesuitismo*.

Ni ab totes les aigües del Mogent, del Besós, ni ab les aigües de tots els rius y de totes les mars podrá'l lerrouxisme rentar-se la taca que l'afronta.

Contra'l fallo de tota l'opinió honrada no hi cab apelació.

S'ensorra la farsa; la veritat triomfa.

Salve.

JOAQUIM TARRAGO

ALS SENYORS

Jaume Carner y Ventosa y Calvell

Les nostres profecies s'han complert; desde aquestes planes havíem sostingut que era en el Congrés hont s'havia d'ensorrar el lerrouxisme; per ensorralo no més calia que vosaltres els diputats autonomistes, l'embestissiu de sec á sec, com are heu fet ab satisfacció de tots els ciutadans dignes.

A la primera batalla, tot aquell castell d'injuries y de farses, ha caigut, com un castell de cartes al buf del vent.

Nosaltres us felicitem ab entusiasme, tot desitjant que per bé de la Patria embessiu fins á l'ultim reducte l'innoble enemic que durant tant temps ha avergonyit á la nostra terra y ha enganyat ab la capa de la Repùblica á tants y tants infelissos.

Esperant continuareu la vostra obra de sanejament, us repetim la nostra més coral felicitació.

EL GEST D'EN MIRÓ Y TREPAT

El jove diputat per Sant Feliu, s'ha fet digne d'esser metrallaire.

Aixis ens agraden els homes.

Era hora que á n'aquest infelís Emilia no se li diguessin cara á cara, quatre fastics ben dits que es lo que's mereix el qui, en els dies de la setmana tràgica s'amagà com un ratolí á Casa la Ciutat, y plorava com una traviata, á la presó.

Y en Miró els hi ha llençat al mitjà del rostre, posantlo á la vergonya pública ab tot el *salero* ab que ho hauria fet el nostre metrallaire, si ocupés un lloc en el Congrés.

Para los dos —digué en Miró— tot rebotent pels bigotis de l'amo y del criado un número d'*El Progreso*.

Bravo Laureano, bravo.

Però lo que més ens engresca es la resposta que doná als padrius d'en Lérroux, quan aquest desesperat els hi envia á pedir les satisfaccions.

«*No vull, no puc, bárem av en Lérroux, perquè está descalificat per un tribunal d'honor.*»

De primera, de primera!

Visqui molts anys, senyor Miró, per arrencar caretes, y posar al descobert la farsa lerrouixer; y recordi que nosaltres li podem facilitar una *Gazeta* ahont hi ha un edicte del jutjat d'Albacete en la que's recomana la busca y captura d'Alejandro Lérroux y García acusat per estafa.

En fi, mani y disposi dels metrallaires per aquestes coses.

JESUITA

Pé que he escoltat desde que s'ha iniciat aquest debat, jo tinc la convicció absoluta de que's acorts sobre la cals y sobre l'aigua son dos actes de mala administració municipal.

Pau Iglesias

La kábila's mou

La cafrada que deshonra Barcelona torna al temps de les agressions; el dimarts al teatre del Bosc, el dimecres á l'administració d'*El Diluvio* y avui no sabem ahont.

Doncs bé; nosaltres declarem que contra semblant procedir s'imposa que's ciutadans honrats, si les autoritats no saben posarhi remei, ens preparem pera responder de la mateixa manera á les brutalitats de la pinxeria.

Acorralat com se veu, el lerrouxisme acudeix al sistema de fer por esperant que aixis tornará á ensenyorir de la ciutat y per lo que respecta á l'agressió contra *El Diluvio* no té altra finalitat que procurar atemorizar la premsa y imposar silenci per la por.

Qué'n van d'equivocats!

Ja no'n fan de por les bravates ni's atacs fets fer á les criatures pera que's grans puguin fugir de responsabilitats y cridar després, que s'ha atacat á la mainada si algú, en llegítima defensa, reparteix quatre nates.

Homes honrats; aixó s'ha d'acabar. No pot ser que Barcelona segueixi sent el camp d'experiencies d'aquesta gent.

Y sabeu com s'acaba aixó? Molt senzillament.

Si algú vos atraca teniu el dret de defensarvos y en aquest cas es molt bo tenir present lo següent:

Al cop de puny s'hi contesta ab dos; al bastó s'hi contesta ab un garrot; al garrot s'hi contesta ab un revolver, y al revolver s'hi respon ab un á cada mà, y tenint present que de la cárcel se sale y del cementerio no.

SUC DE BASTÓ

Les darreres extremituts

Lo que passa ho teniem previst. Deiem: «El lerrouxisme, l dia que's vegi perdut, apelarà com apoteosis final á la violència». Y aixis ha sigut; al mitjà organitzat per l'Unió Gremial, els defensors de la vida cara, els eterns buscas-raons, intentaren moure xibarri pera espantar als dignes ciutadans que han comès el crim d'oposarse als ruinosos pressupostos confeccionats per la majoria radical que pateix Barcelona.

Els perturbadors trobaren sabates per son peu. No pogueren imposar la fam y la ruina á la quieta, intenten els enemics del poble imposar-se per l'escàndol y l'amenassa.

No's temeu, ciutadans, no busqueu l'agressió, però si aquesta arriba, repeliula ab energia.

Que ningú deserti. En aquesta terra, els pinxos y els valents d'ofici, no hi tenen la vida.

Plantem cara á l'enemic en tots terrenys, y contestem á les rahons ab rahons, al garrot ab el garrot.

Acorralem la fera fins á bandejarla.

Ens ho imposa la nostra dignitat d'homes y de catalans.

En les darreres extremituts de l'enemic de la ciutat, vos demanem ciutadans serenitat, energia, molta energia.

Som els més, els més bons, y els que tenim la rahó.

Imposeula, costi lo que costi, y surti lo que surti. Que no vos espantin els bramuls de la fera rabiosa; al contrari, que vos enardeixin per la lluita, en la que triomfareu, si no vos manca virilitat y energia.

EL VALS DE LES BOFETADES

El senyor Serraclarà aviat farà calendris. El passat diumenge pronosticà que, en lloc del vals dels petons, avui de moda, aviat comensaria'l vals de les bofetades.

El senyor Serraclarà ha sigut profeta.

El vals ha comensat ja al teatre del Bosc, d'una manera d'allò més repicada, ó si no que ho diguin en Balaguera, en Guerra del Río, en Reus, y otros y otros tots rebels d'allò més rebeldes.

¡Quina llàstima que no hi fos el propi Serraclarà, á presenciar la dansa de les xufles!

Però, en fi, tot es el comensar de les coses. Si's partidaris de que s'apugin els queviures dels pobres, com per exemple, l bacallà, l'arrós, les arengades y el carbó, s'proponen anar á moure xibarri y á insultar als qui defensen el pà de l'obrer, no dubtem que el vals de les bofetades es farà de moda, en benefici de l'arnica, del timol, y demés ingredients pera restaurar els nassos de les sesomes dels rostres dels individus que treballen perquè s'escanyi al proletariat.

Per are, la cosa ha comensat requetebé. Puede el baile continuar.

RENACUAJO

Declaro que les manifestacions del senyor Lérroux no'n han convensut.

Al dir que no'n han convensut les manifestacions del Sr. Lérroux, es natural que vui dir que'n han convensut les dels altres.

Azcárate

Com respon el poble

UNIMNOS CATALANS

Sí, unimnos fills de la terra catalana; unimnos tots contra l'enemic que, gracies á les nostres divisions, impera á Barcelona.

No consentim un dia més que aquest llop famolenc fassi de la nostra estimada ciutat un munt de ruïnes, convertintla en una nova Pompeya.

Després del negoci de la portada de aigües, l'impost als queviures de primera necessitat, y tan d'altres que afecten á la ciutat, fan quedar al descobert l'obra del lerrouxisme, que, malgrat dirse defensor dels interessos del Poble, se li xucla l'última gota de sang.

Catalans: restarem immòvils davant de aquesta obra destructora de l'enemic ficat á casa? Unimnos, refem aquella Solidaritat Catalana, y cridem tots á la una via foral lerrouxisme embrutidor de Barcelona, cap y casal de nostra estimada Catalunya!

A. F.

LA NOSTRA ADHESIÓ

Ja's fa inaguantable la conseqüència natural de la divisió dels catalans en dretes y esquerres.

Ja va passant de mida la xorquetat de la derivació que emprengueren estols patriòtics de la nostra terra.

Aquest estat de coses no pot, no deu continuar; no pot, no deu subsistir.

Mans á l'obra, doncs.

La campanya empresa pel nostre company catalanista METRALLA, té totes les nostres simpaties; al seu entorn La Costa de Llevant donarà l'escalf a l'idea d'instaurar unió catalana per damunt de tot, per sobre de tot, com á qüestió previa, com á nervi de l'actuació nostra de catalanista.

L'imprevisible necessitat que ha sentit Barcelona d'expulsar-se del seu damunt la indigna forasteralla que malmet els seus cabals, constitueix tant sols un aspecte de la nobilissima aspiració que integra'l mínim programa d'unió catalana. Aixó no ofereix cap complexitat, es d'una claretat extraordinaria, per lo que's refereix á la ciutat, cap y casal de Catalunya. Al desfora d'ella refereix igual claretat la consecució d'aquest programa? Fins en esperit ja es cosa subsistema arreu de Catalunya'l fons malestar de desviacions en dretes y esquerres catalanes, de l'aspiració general y absoluta de l'idea de Patria redimida.

En aquesta desventurada terra llevantina está viu el sentiment «unionista» que constitueix forsa innegable. El que de fet

hubo de la primera, é hizo cuanto aquella deseó para llevar á ejecución sus planes de asentar en la cabeza de su hijo la corona que no podía ceñir sino por muerte de quien tenía á ella mejor derecho. En esto no hay rebeldía, ni cosa que se le parezca. Si tal se le llamara, confundiríamos los nombres y las ideas representadas por ellos.

A su tiempo conocieron los catalanes que murió D. Carlos, muerta su hermana Blanca, y sentada en el trono de Navarra su otra hermana Leonor, el de Aragón correspondía á D. Fernando, y le acataron como rey, le proclamaron, le prestaron grandes servicios, y á su espontáneo concurso debió muchas de las glorias que han hecho justamente famoso su reinado. Si entonces no hubiesen querido reconocerle, ahí hubiera comenzado la rebeldía; antes de eso no la hubo ni podía haberla.

El alzamiento de Cataluña en tiempo de Felipe IV, hacia la mitad del siglo décimo séptimo. Los hombres que vivimos en la época presente y estamos acostumbrados á ver que un solo Código es la ley que rige á todos los súbditos de una nación, que un mismo tribunal los juzga á todos, que todos están sujetos á las mismas cargas en proporción de lo que poseen, que ante la ley no hay diferencia de clases ni acepción de personas, difícilmente podemos formarnos una idea de la confusión y del desbarajuste que reinaban en todo eso durante la edad media, y de que se conservó mucha parte aun después de entrada la edad moderna. Cada ciudad, cada pueblo, cada clase social venía á formar una nación, con sus leyes, sus derechos y sus deberes, y todos ellos á porfia trabajaron durante siglos para

aumentar el número y la importancia de esos derechos. Todos los pueblos pedían, como premio de sus servicios, privilegios, inmunidades, fueros; esto es distinciones y prerrogativas que los hiciesen de mejor condición que á los otros pueblos y los librassen de cuantas más obligaciones fuese posible. El pueblo que pagaba durante algún tiempo gente armada para apoyar al rey en una guerra, pedía en recompensa algún fuero: el que auxiliaba al monarca con dinero, bien para sustentar esa misma guerra, bien para acudir á sus prodigalidades, pedía en compensación algún fuero ó privilegio, y los reyes los concedían con larga mano, sin advertir que iban emancipando de su dominio á los pueblos, que los eximían de deberes y les daban derechos, que habían de acabar por hacerlos independientes de su autoridad y de su gobierno. Los pueblos, pues compraban los privilegios con sangre de sus hijos y con dinero de sus arcas; y los reyes para salir del agobio presente no preveían el mayor agobio futuro que debía resultar de esas inmunidades, que daban cada día mayor independencia, aislaban á los pueblos, los hacían rivales, y quebrantaban de todo punto, y de cada vez convertían en más imposible la unidad nacional.

Cataluña había hecho grandes servicios á sus condes y á sus reyes, y por tanto todas sus poblaciones gozaban de grandes e importantísimos privilegios. A la par que todos los pueblos de Europa, estaba Cataluña muy celosa de sus fueros, y á la par de los demás pueblos, repetimos, se sentían los catalanes muy dispuestos á tomar las armas, á batirse hasta morir para evitar el quebrantamiento de esos

aixó no sigui, es degut al general anorreament.

La forsa impulsiva en contra d'aquest deu venir de Barcelona y allavars lo que es de dret tindrá tota la virtualitat del fet.

Les conseqüències de les derivacions en dretes y esquerres es evident que havien de palparse en primer terme en un ordre econòmic abans que en el de sentiment. Y à Barcelona ha sigut el lloc-teatre de lo evident y positiu.

Davant la diversitat de catalanistes, per lo que's refereix al procediment a seguir, hi ha gosat plantarhi cara l'unitat de procediment del centralisme. L'antinacionalisme del poder central ve manifestantse a major diversitat y divergencies nostres. Y à Catalunya es cada dia'l lloc-teatre d'aixó evident y positiu.

Estem, doncs, ja á les conseqüències de les desviacions catalanes vistes y provades en el doble concepte econòmic y de sentiment assenyalat. ¿Qué esperarem més pera unirnos, proclamant l'imperiosa y absoluta necessitat d'una unió catalana?

Aquí, en aquesta costa de llevant, ja saben tots els catalans que sentim questa necessitat, disposats á secundar la patriòtica iniciativa dels bons, dels excelents companys catalanistes de METRALLA ab tota fé, ab tot entusiasme, la feina empresa adjuntant voluntats á «unió catalana».

La Costa ja ha parlat.

(De *La Costa de Llevant*, adherit á l'*«Unió Catalanista»*, del 17 del mes que som).

La democracia sanejada

El Poble Català diu que, ab l'expulsió d'en Lerroux y's seus, la democracia espanyola s'ha sanejat.

Nosaltres entenem que questa expulsió es solzament un principi de sanejament.

Mentre en la conjunció republicana socialista hi figuri en Joan Sol y Ortega's republicans federalists nacionalistes de Catalunya no deuen pensar sisquera'n l'incorporació á l'unió general dels republicans espanyols.

S'ha de sanejar més. Recordeuse que'n Sol es el mateix que l'endemá del crim d'Hostafrancs no's separa de la candidatura lerrouxista.

Recordeuse que acceptá una senaduria per Romanones, á cambi d'escupir desde'l Senat á Catalunya.

Recordeuse que's convertí en delator del nacionalisme.

Fixeu-se que are mateix, davant dels arguments innegables d'en Ventosa y en Carner provant els negocis brut's del lerrouxisme, han callat com un mort; jah!, si's catalanistes ó federais haguessin tingut algun punt flac, de quina manera s'hi hauria abraonat el mal català!

En Sol y Ortega no poguen fer mal als qui defensen la moralitat y la terra que's vegé naixer prefereix callar.

Si en Sol ha estat aplaudit à Madrid, no es pel seu talent, ni pel seu republicanisme, ni per la seva oratoria ja passada de moda, no, ho ha estat per anticatalà.

Y per fi, en Sol es un dels principals culpables del desgavell municipal.

Home d'odis, runciós, y ambiciós per excelència, fou, ell qui més que ningú treballà per la victoria dels forasters, enfront els fills de la terra.

Y de aquellos polvos...

S'ha de sanejar més, amics del *Poble*; molt més.

Quan en Sol s'en vagi sol, ó el retirin, allavars serà qüestió de pensar en l'incorporació de que parla l'Alomar.

J'Avui per avui, ni somniarhil

HIDRA

Metrallades

En Serraclarà, aquest home que fentse'l radical quan estueja á Cambrils dona quartos per la professió y acompaña la senyora á missa, de la mateixa manera que aquí acompaña les seves filles al convent de Loreto, se'n torna valent

O si no, escoltin.

En el *lunch de la Caza*, aquell *lunch* organitzat en acció de gracies als lerrouxistes per haver aumentat els consums sobre l'arròs, el bacallà, les arengades y'l carbó, digué l'esmentat senyor Serraclarà:

Are está de moda'l vals dels petons; però si la cosa continúa, haurem de tocar el vals de les bofetades.

Y ca!

Tot lo més que *tocareu*, si no de grat per forsa, será *el dos*.

Un diari inconsútil diu que som separatistes. Are virgin.

· Eh quin descobriment?

Y com els deu suar el front!

El setmanari dels pixaners publica'l següent cartell:

«PABELLON METRALLA-CUCUTI-PAPITU
Los hijos de Budha.
Los desollados.
La criada y el magistrado, ó Los padres de Marius.»

Mercés per la propaganda; y perquè vegeu, pixaners, que nosaltres sabem correspondre á *tanta generosidad*, vos publiquem el següent anuncii de franc:

Barraca dels Pixaners

1. Robo en despoblado.
2. De mala raza.
3. Los embusteros.
4. El pasillo cómico Lerroux ha hecho higa.

(Música den San José).
Vayan pasando, señores, vayan pasando.

Els defensors de l'encariment dels queviures, acabat el mitin que l'Uniò gremial celebrá al teatre del Bosc, cantaren la *«Marsellesa»*.

Pobra Marsellesa! Com s'ha de veure!

En boca de gent la companyia de la qual no volen els republicans ni's socialistes.

Aviat serà precis que'l republicans de debò no la cantem.

No volem que ningúns confongui.

Quan en Lerroux va tirar aquella tremenda á n'en Canalejas, dientli: *contra nosotros se puede gobernar, sin nosotros no*, m va fer l'efecte d'aquell soldat que á l'anàrsen de Madrid va dir: *Adiós Madrid, que te quedas sin gente.*

Lo que no sé es si á n'en Canalejas li va fer el mateix efecte.

Me sembla que no. Hi ha tan canguelo á la Vila de l'ós!

El Liberal de Madrid (no *El Liberal* cagalls del carrer del Peu de la Creu), preté en son número d'ahir donar llisos de cortesia als catalans.

D'aquestes no'n necessitem. Si acás ens vol donar alguna llissó ab verdadera autoritat d'esser explicantnos la manera de com aquests diaris de *gran circulación* xulen els calés del fondo de reptils.

D'aixòls catalans si que no'n sabem res.

Diu que en Merino vol regalar unes carbas-ses á *D. Alacandro* al veure que s'ha ofegat ab tan poca aigua.

La seva cobardia y'l desconeixement que té de qui som els catalans, li fará fer moltes planxes al ministre de la Governació.

Y à Barcelona'ns donarà molts disgustos.

Ab els debats d'aquests dies ha quedat demostrat que, desde'l ministre de la Governació fins al darrer mono (que es aquí'l Marqués de

Marianao), existia una combinació molt ben tramada pera negociar ab pell de barceloní.

Quina vergonya y quina barra!

Però á l'últim tots han quedat ensenyant el c...

Qualsevol diria que Catalunya està situada més enllà de les pampes, si un fa cas del llençuaige que usen els prohoms de Madrid.

Tant en Canalejas com en Merino, sembla que s'han dat el sant y senya de revertarnos sense pararse en barres. Es veritat que enfront dels valents discursos dels nostres diputats no varen tenir valor d'enraonar; però després, per les declaracions que anem llegint, veiem que's van á armar la gran enredada.

Qués deuen creure aquests senyors de nosaltres?

Ja n'hi ha prou de Lerroux á Barcelona.

Ja n'hi ha prou de viure intranquis y de que la ciutat estiga continuament en peu de guerra per quatre cafres que sols busquen fersel's seus,

¿Quina protecció podem esperar d'una gent incapassa de comprender la rahó que'n assisteix y que sols procura fomentar la revolta y l'escàndol?

Y d'aixó'n diuen Govern?

Abans, als morts de fam de Madrid, els enviaven á Amèrica.

Are, per ells, l'Amèrica es Catalunya.

Y allí va á parar el remanent de gent que no sab hont clavar la dentellada.

Me sugereix aquesta consideració, el que Barcelona, desde la pèrdua de les colònies, s'ha omplert d'individus molt especials que abans eren del tot desconeguts per nosaltres.

Y aquests, pels homes de Madrid, «son Barcelona», «son els patriotes», «son els que sempre tenen rahó».

Y are, en les presents circumstancies, qui sab si serán el punt d'apòi pera les determinacions que hagin de prendre, respecte de Barcelona, ls homes del Govern central.

Els radicals han demanat á n'en Canalejas per formar ranxo á part en el Congrés.

La llàstima es que no més son quatre y'l cabó.

Res, una especie de *I Feroci Romani* polític.

En Canalejas no volgué parlar en el debat sobre lo de l'Ajuntament.

Se comprén.

No poguen atacar á los solidarios preferir callar.

Es lo que devia dirse pels seus dintres el quefe del Govern: *Yo no puedo atacar á un subordinado como D. Alejandro*; y, per lo tant, lo millor es callar.

Ja té rahó'l ditxo: «Llops ab llops mai se mosseguen.

NOVES

L'Ignasi Corma, el bon amic ens ha deixat després de curta malaltia!

Tots quins el coneixiam; tots quins l'havíem traciat, sabem lo bo que era l'excellent company catalanista que també per ell foren obertes les fortes reixes de la presó celular.

Forses moments emocionants ens venen á la memoria al plorar avui a l'amic Corma que tants anys figurá en el cos de redacció del nostre volgut confrare *La Veu de Catalunya*. Y dins aquests bons moments á que aludim, ab quina emoció recordem un acte memorable celebrat en el benemerit *Progrés*, allà an aquell local del carrer de la Llibreteria conmemorant patriòtica festa en quina l'amic Corma donà al seu cor de catalanista tota l'exteriorisació de la seva ànima!

En pau descansa amic! A la seva dissoltada família y á la Redacció del volgut confrare á quina hi pertanyé'l plorat amic y company, nosaltres sincerissim condol y que's consti que en ell hi pren part directa aquesta Redacció que tantissim aprecia en vida pera honorar, després la seva memòria, l'infortunat Ignasi Corma.

L'«Associació Nacionalista Catalana» celebra'l diumenge, dia 11 del mes que som, un mitin de propaganda catalanista a Cornellà de Llobregat. L'acte tingué lloc al local del centre *L'Avens* y ferèn ús de la paraula's senyors Pujol, Xanxo y Fló y Vallès en representació de l'entitat organisadora, y Tomàs, Grant y Sala, representants del periòdic *El Renai*ment. Tots foren molt aplaudits, lo mateix que'l senyor J. Rodergas y Calmell que parlà en nom de la Comissió Executiva de l'Homenatge á la Bandera de l'*«Unió Catalanista»*.

Resumí'l senyor Danyans, fent remarcar la necessitat de que's Ajuntaments siguin ben catalans y afirmant que s'ha d'anar dels pobles á Barcelona á predicar el veritable catalanisme. Fou molt applaudit.

El «Centre Nacionalista Català», de Balaguer, ha remés una comunicació á l'*«Unió Catalanista»*, á la *«Lliga Regionalista»* y al «Centre Nacionalista Republicà» solicitant en nom dels catalans de Balaguer que acabin d'una vegada les divisions que desgraciadament pera la Patria hi han entre's catalanistes de Barcelona.

Preguem als nostres corresponents que, si tenen quelcom pera retornar, ho envíin per tot lo que queda de mes, á fi de que aquesta Administració pugui fer les liquidacions á fi d'any.

Imp. ABADAL-Tallers, 18, Barcelona.

fueros, ó á vengarlo si ya había acontecido. Y no era sola Cataluña, eran todos los pueblos, y podríamos citar muchas guerras sostenidas con este único motivo, guerras largas, atroces, en que se derramó muchísima sangre, y se esparció la semilla de odios y rencores que habían de durar siglos.

Hemos dicho que entrada ya la edad moderna aún se conservaban muchísimos de esos privilegios, más ya estaban amenazados por la tendencia á dar homogeneidad á todos los pueblos de una nación misma, y esos pueblos, que conocían el riesgo en que sus privilegios estaban, aterraban más y más á ellos, y con mayor tesón y audacia los defendían. Tal era el estado de las cosas hacia la mitad del siglo décimo séptimo, cuando Cataluña unida á España desde un siglo y medio antes, era regida al igual que toda la monarquía por Felipe IV.

La guerra entre España y Francia movió á Cataluña á prestar el servicio de equipar, armar, y mantener á sus costas un buen golpe de gente para auxiliar al monarca, y esa gente tomó parte en la lucha, y le cupo en ella mucha gloria. Debido no obstante continuarse la guerra, se reunieron en Cataluña numerosas tropas, y el virey y el general del ejército ordenaron que esas tropas se alojasen en las casas, quebrantando de este modo uno de los fueros de los catalanes que los eximía de alojamientos. No contentos con esto los gobernantes, y faltándoles recursos para mantener el ejército, mandaron que Cataluña lo mantuviese; y como cada uno en su casa se negara á dar á sus alojados lo que para vivir necesitaban, el soldado, que al fin había de comer, tomaba á viva fuerza lo que de grado no le daban.

mogérnito; y si resistirse al despojo, al desheredamiento, para el cual en ningún caso estaba el rey autorizado, es rebelarse, no sabemos que cosa será la fidelidad á la ley y al supremo gobernante.

Ni aun fueron los catalanes los que comenzaron esa lucha; otra provincia de España antes que ellos formó un grande partido contra el mismo don Juan II y á favor del propio don Carlos; y hubo armas y batallas, y cuanto debía ser consecuencia de un rompimiento. Al fin don Juan accedió á la proclamación y entregó don Carlos á los catalanes, más el príncipe murió en Barcelona al cabo de muy corto tiempo, y según entonces fué general creencia, por efecto del veneno que en Zaragoza le propinaron. La venganza mantuvo los brazos armados y los pechos llenos de ira, á lo que contribuyeron no poco don Enrique IV de Castilla, el rey de Portugal, y la casa de Anjou, desde mucho antes airada contra la de Aragón, y deseosa de vengarse de ella.

Cierto que la guerra duró más de lo que debiera; pero en ella como en todas las civiles, se extralimitó de la primera causa que le dió impulso, se mezclaron luego odios y venganzas de naturales y extranjeros, todo lo cual desnaturalizó el movimiento primero, y se fué á parar á donde nunca se había imaginado. Mas esto es achaque de todas las guerras civiles, y no había de ser aquella distinta de sus hermanas. Esto, sin embargo, no cambia el carácter de la lucha de que nos ocupamos, en la cual los catalanes fueron los campeones de la legitimidad, del derecho y de la justicia contra el extravío de un padre que, dando á la segunda esposa más ascendiente del que debiera, aborreció á los hijos que